Opinie

“Laat nieuwe gentechnieken niet enkel over aan grote zaadbedrijven”

Opinie

“My food, my choice”, “No patents on nature”, het waren slechts enkele van de leuzen gedrapeerd op spandoeken bij het ggo-protest, vorige week woensdag in Brussel. Bioboeren, natuurorganisaties en bezorgde burgers stellen zich vragen bij genetisch gemanipuleerde organismen (ggo’s) en nieuwe gentechnieken. In theorie kunnen ggo’s instrumentaal zijn om de wereld te voeden, en dus kent deze technologie bitse voor- en tegenstanders. Maar vele claims in het ggo-debat stroken niet met de wetenschappelijke bevindingen, merkt onderzoeker Ruben Vanholme (VIB-UGent). Meer nog, een minder strikte ggo-wetgeving, zoals de Europese Unie voorstelt, zou net voorkomen dat enkel de grote jongens de bovenhand krijgen in de agrovoedingsketen. In een opiniestuk probeert hij klaarheid te scheppen.

8 DECEMBER 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 8 DECEMBER 2023 13:31

Lees meer over:
genetische modificatie
wetgeving
europa

Een week geleden protesteerden enkele tientallen bioboeren tegen het gebruik van gentechnieken om het DNA van planten te veranderen. Tijs Boelens, woordvoerder van Boerenforum, liet zich toen ontvallen dat gentechnieken risico’s inhouden: “De voedingswaarde of de toxiciteit van gewassen kan onbedoeld wijzigen. Zulke neveneffecten zijn tot op vandaag amper onafhankelijk onderzocht […]. Europa gooit met andere woorden zijn eigen voorzorgsprincipe overboord.”
Die bewering was kort door de bocht. Op de akkers verandert het DNA van planten namelijk óók voortdurend. Nieuwe gentechnieken bootsen deze spontane veranderingen gewoon na.

DNA-diversiteit

Woensdag liet Boelens in de Standaard een heel ander geluid optekenen: “De genetica in onze landbouw is erg verarmd. Hoewel het precies de genetische diversiteit is die een antwoord biedt op de uitdagingen van de toekomst, […]“ Hiermee komt hij op voor méér DNA-diversiteit. Exact waar voorstanders van gentechnieken ook voor pleiten: genetische diversiteit creëren. Op dit punt lijken de meningsverschillen tussen de twee kampen grotendeels bijgelegd.

Ondanks deze toenadering, verwerpen de protesterende bioboeren nieuwe gentechnieken alsnog om een andere reden. Ze vinden het niet wenselijk dat de zadenmark in handen blijft van enkele grote spelers. Ik kan niet spreken voor alle voorstanders van gentechnieken, maar alvast de ondergetekende onderschrijft deze stelling volledig.

Concurrentieslag

Boelens beschreef het als volgt: “Generaties lang namen talloze professionele zaadhuizen plantenselectie voor hun rekening. Na een meedogenloze concurrentieslag zijn er nog vier zadenreuzen over.” Ik stel vast dat de conglomeratie van zadenbedrijven zich voltrok in de EU, waar tot op heden transgene gewassen en nieuwe gentechnieken de facto verboden zijn. Het verbod bleek dus geen dam op te werpen tegen de macht van de zadenreuzen. Het lijkt me dan ook niet wenselijk deze falende strategie aan te houden.
Bioboeren en wetenschappers kunnen samen de Europese Commissie oproepen om de gentechnieken niet over te laten aan enkel de grote bedrijven. Door de regelgeving minimaal te houden, zouden ook kleine zaadhuizen en boeren met deze techniek aan de slag kunnen gaan om op te boksen tegen de zadenreuzen. Samen voor meer DNA-diversiteit!

Met dit opiniestuk wil de auteur een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. Hij schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

De auteur

Ruben Vanholme, onderzoeker VIB-UGent, lid van o.a. Natuurpunt, ProVeg en GMF, actief in Fietsersbond, en aanhanger van fairtrade en de lokale afvalarme deeleconomie.

Beeld: Boerenforum, protest in Brussel

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada